

INSEKT- SATARI

Insektsafari

3. udgave, 1. oplag
August 2026

Udarbejdet af:
Grundejerforeningssekretariatet Ørestad
Arne Jacobsens Allé 15
2300 København S

Illustrationer:
Jens Overgaard Christensen
naturkunst.dk

Kvarteret ved Fælleden

Grundejerforeningen Ørestad Nord passer og udvikler de fælles parker, pladser og grønne områder i kvarteret.

Grønningen er kvarterets grønne hjerte og en vigtig forbindelse mellem byen og Amager Fælled. Mange af områdets træer, blomster og græsser er valgt for at skabe gode rammer for både mennesker, insekter og andre dyr.

Med denne 3. udgave af *Insektsafari* ønsker grundejerforeningen at styrke kendskabet til bynaturen og inspirere flere til at gå på opdagelse. Hæftet er en invitation til at opleve, hvordan Fælledens natur også findes midt i Ørestad Nord.

Grundejerforeningen
Ørestad Nord

Gå på opdagelse i bynaturen

Der er mere liv på Grønningen, end de fleste måske lige lægger mærke til. Mellem blomster, buske og græs lever bier, sommerfugle, biller og mange andre smådyr. Nogle bestøver planterne, mens andre lever af dem, og nogle er på jagt efter deres næste måltid.

Med dette hæfte kan du gå på opdagelse i bynaturen og lære nogle af de planter og dyr at kende, som findes i Ørestad Nord. Du kan finde ud af, hvem der spiser hvad, hvor sommerfuglene lægger deres æg, hvilke blomster der er populære hos bierne, og hvornår på året du kan opleve de forskellige arter.

Der er flere sommerfugle end andre dyr i hæftet, og det er ikke tilfældigt. Sommerfugle er nemlig afhængige af bestemte planter gennem hele livet og fortæller derfor meget om naturen omkring os. Finder du sommerfugle, finder du ofte også de planter og andre smådyr, de lever sammen med.

Mange af planterne på Grønningen er heller ikke tilfældige. De er valgt, fordi de giver mad og levesteder til insekter og andre dyr. Når du lærer arterne at kende, bliver det lettere at få øje på de mange forbindelser mellem planter, insekter og den natur, vi er omgivet af.

Tag hæftet med på tur og se, hvor mange arter du kan finde. Måske opdager du noget, du aldrig har lagt mærke til før.

Når du har udforsket Grønningen, kan du fortsætte eventyret i Ørestads baghave. På Amager Fælled venter endnu flere planter, insekter og naturoplevelser.

God fornøjelse med insektsafarien!

Grønningen i Ørestad Nord

Grønningen er fyldt med tankstationer og gemmesteder for insekter. Lad dig inspirere af kortet, eller find din helt egen insektsafarirute.

Humblebi

Aktiv fra marts til oktober

Vidste du, at der gennem tiden er fundet 296 arter af vilde bier i Danmark? 29 af dem er humlebier, som også går under kælenavnet *brumbasse*. Humlebier er som regel kraftigt bygget med tæt pels fra forkrop til bagkrop. Når en humlebi er på blomsterbesøg, får den pollen i pelsen, som den afleverer hos den næste blomst, så også den kan danne frø eller frugter.

Honningbi

Aktiv fra marts til september

Selv om du ofte ser den alene på blomsterjagt, lever honningbien i store familier på op mod 50.000 bier. Hver bi gør en stor indsats for sin koloni og skifter opgaver gennem livet – lige fra at bygge og rengøre bistadet til at indsamle føde, producere honning og fodre larver. Larverne lever af den proteinrige pollen, mens nektar giver bien energi og bliver omdannet til honning hjemme i bistadet.

Gedehams

Aktiv fra april til november

Insektsafariens svar på en tiger elsker søde sager, men er først og fremmest et rovdyr. Almindelig gedehams, som mange også bare kalder en *hveps*, lever nemlig af fluer, larver og andre smådyr. Ved at tage mindre insekter som føde bidrager den til den naturlige regulering af disse arter. Den er også glad for blomster, overmoden frugt og mad med meget sukker i. Du kan kende gedehamsen på dens blanke og næsten hårløse krop med gule og sorte striber.

Blåhat

Blomstrer fra juni til september

Hele sommeren tiltrækker denne plante mange forskellige insekter på grund af sin store nektarrigdom. Faktisk er en bi som blåhatjordbien så kræsen, at den stort set kun går efter blåhattens bløde blomsterpude. Når planten er afblomstret, starter et sjovt samarbejde med myrerne. Dens frø er nemlig forsynet med fedtstoffer, som myrerne er vilde med og gerne slæber med sig, så blåhatten kan sprede sig.

Cikorie

Blomstrer fra juni til september

Mennesker har i flere hundrede år brugt cikoriens blade i salater, mens roden er blevet brugt til noget, der minder om kaffe. I naturen vokser den ofte på tørre, åbne steder, hvor især bier og svirrefluer gør holdt og tanker op på dens nektar. Cikorien åbner sig tidligt på dagen og følger solen på dens rejse over himlen. Dens stilk er høj og meget stiv i det, mens bladenes ender er takkede.

Mariehøne

Aktiv fra februar til oktober

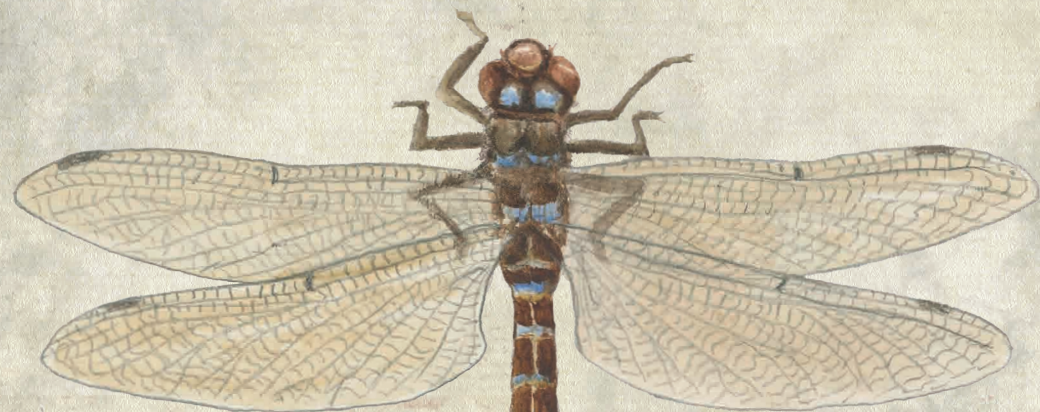
Der findes omkring 50 arter af mariehøns i Danmark, og den syvplettede mariehøne er den mest almindelige. På trods af sit nuttede udseende er den faktisk et rovdyr med en stor appetit for bladlus. Bladlus angriber insektvenlige planter som knopurt, kællingetand og løgkarse, og derfor kan mariehønen være et tegn på, at arter som disse trives. Mariehønen forsvares sig mod myrer og andre fjender ved at udskille en giftig, gul blodvæske, mens dens røde farve sender et signal om, at den ikke smager godt.

Mælkebøtte

Blomstrer fra marts til oktober

Med sin genkendelige, gule blomsterkurv er mælkebøtten nem at spotte i det grønne græs. Den blomstrer tidligt på året og er derfor en vigtig pollen- og nektarkilde for mange bier – heriblandt overvintrende humlebidronninger – på et tidspunkt af året, hvor kun få andre blomster er sprunget ud. Senere på året danner planten en hvid frøbold, som vinden kan sprede til nær og fjern.

Guldsmed

Aktiv fra maj til september

Hvis du blinker, så misser du måske dette smukke, summende dyr, som ynder at holde til i nærheden af vand. Guldsmede er nemlig nogle af de hurtigste insekter på vingerne og kan flyve helt op til 40 kilometer i timen. De kan dog også stå helt stille i luften. Guldsmedens larver lever i vand, indtil de som voksne kravler op på land og forvandler sig. Så går jagten ind på fluer, myg og andre små insekter.

Vandnymfe

Aktiv fra maj til september

For dette dyr starter livet som æg på undersiden af en vandplante. Vandnymfen lever efterfølgende det meste af sit liv som larve under vandet, og den spiser mindre smådyr. Der kan snildt gå to år, inden den bliver landdyr og basker med vingerne – og som voksen lever den kun i få uger. Her vil du oftest finde den i nærheden af vandoverfladen eller siddende på en stilk i vandkanten.

Bænkebidder

Aktiv hele året

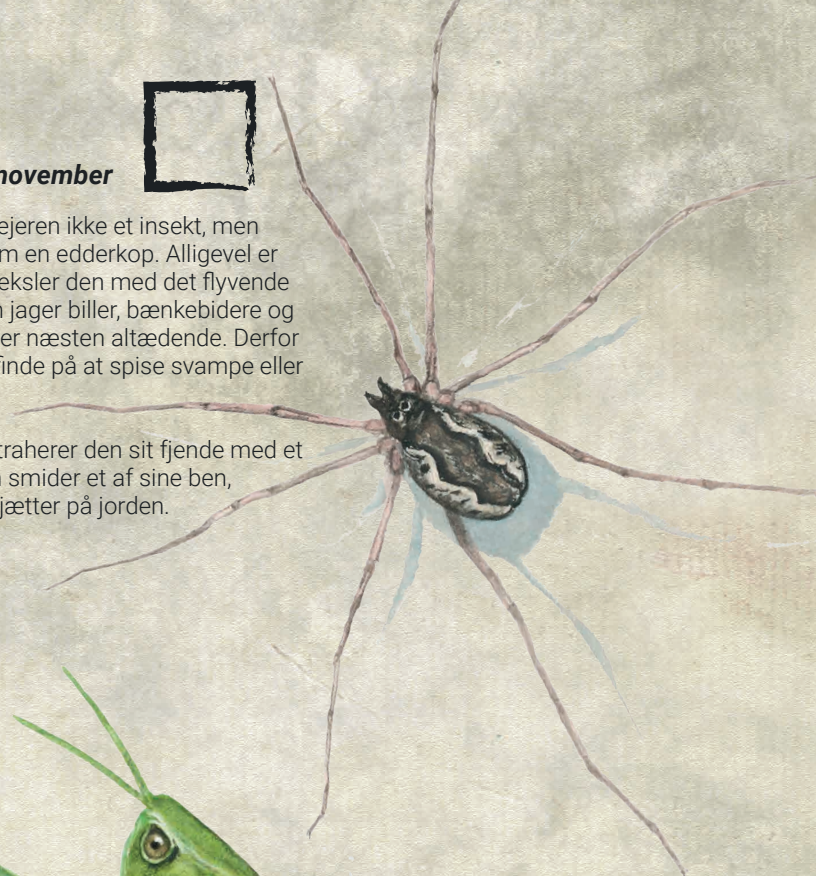
Vidste du, at bænkebidderen ikke er et insekt, men et krebsdyr? I modsætning til for eksempel rejer og krabber lever bænkebidderen hele sit liv på land, hvor den foretrækker fugtige steder og er med til at nedbryde dødt plantemateriale. Derfor elsker den at bo i bunker af blade, grene og sten. Hvis du forsigtigt løfter en sten eller træstub, er du måske heldig at se den. Nogle bænkebidere ruller sig sammen til en kugle, når de bliver bange.

Mejer

Aktiv fra april til november

I virkeligheden er mejeren ikke et insekt, men en spindler – ligesom en edderkop. Alligevel er der mange, der forveksler den med det flyvende stankelben. Mejerer jager biller, bænkebidere og andre smådyr, men er næsten altædende. Derfor kan den også godt finde på at spise svampe eller resterne af et andet dyrs bytte. Når den selv bliver jaget, distraherer den sit fjende med et vovet trick, hvor den smider et af sine ben, som så ligger og spjætter på jorden.

Snegl

Aktiv fra marts til november

Selvom de fleste snegle i Danmark lever i havet, findes der over 100 arter, der er tilpasset livet på land. Her lever de af blade og andet plantemateriale, mens de selv er føde for padder, pindsvin og mange fugle. Havesneglen og lundsneglen er de mest udbredte arter og har begge to sneglehuse, hvis farver og mønstre kan variere meget. Kig derfor efter åbningen af huset. Havesneglens hus har en lys kant, mens lundsneglens har en mørk.

Græshoppe

Aktiv fra juli til september

I bynaturen er græshoppen vigtig som byttedyr for flere edderkopper og fugle, der lever af den. Men den er ikke altid lige nem at fange. Græshoppen er nemlig kendt for sine kraftige bagben, der gør, at den kan springe fra græsstrå til græsstrå, når dens fjender nærmer sig. Find et sted med højt, uslået græs, hvor der er gjort plads til vildskaben – og lyt godt efter. Måske kan du høre dens mekaniske sang?

Citronssommerfugl

Aktiv fra marts til oktober

Ofte vil forårets første sommerfuglemøde være med citronssommerfuglen. Det skyldes, at den klækker fra sin puppe omkring midsommer og finder et godt gemmested – for eksempel et tæt krat – at gå i hi, når kulden kommer. Allerede tidligt på foråret vågner den igen for at parre sig, hvorefter den dør. Den kan derfor leve i helt op til år, og forårets citronssommerfugle er altså i deres livs efterår.

Du kan genkende hannen på dens kraftige, gule farve, mens hunnen er let lysegrøn og kan ligne et blad så meget, at selv fugle bliver snydt.

Hulkravet kodriver

Blomstrer fra april til maj

Når citronssommerfuglen vågner fra sit vinterhi, er hulkravet kodriver en af de første planter, den bestøver og henter nektar fra. Dens latinske navn, *primula veris*, betyder også "forårets første", mens det danske navn henviser til plantens udseende, som navngiveren har ment, lignede yveret på en ko. Hulkravet kodriver er også et velbesøgt spisested for forårets første bier. Du kan genkende den på de tætte klaser af gule blomster med orange pletter indeni.

Dagpåfugleøje

Aktiv fra marts til oktober

Denne forårsbebuder har et sæt meget karakteristiske vinger, hvor oversiden viser fire store øjepletter frem. Ved at gubbe vingerne sammen kan dagpåfugleøje lave en høj lyd, der sammen med øjepletterne bruges som forsvarsmekanisme til at skræmme fugle, mus og andre rovdyrsfjender. Den lægger sine æg på brændenælder og søger føde i nektarrige planter som røllike og solhat.

Solhat

Blomstrer fra juni til august

Selv om denne insektmagnet kan se skarp ud, så stikker den ikke. Solhat er til gengæld let at genkende på sin piggede, opsvulmede, nærmest mikrofonlignende blomsterknop og krans af lange, hængende blade. Særligt den lilla purpursolhat er populær at plante, fordi den i manges øjne er smuk. Men den er også rig på nektar og tiltrækker derfor mange forskellige bier og sommerfugle, samtidig med at den kan være skjulested for pindsvin.

Det hvide C

Aktiv fra marts til oktober

Det mest takkede medlem af takvingefamilien kan nemt ligne et vissent blad, når sommerfuglens vinger er klappet sammen, og den brune underside kommer til syne. Oversiden er orange til rødlig med sorte pletter og kan i farten forveksles med andre sommerfugle, men den har et særligt kendetegn, som også har givet den dens navn. Nemlig den hvide, C-lignende plet på undersiden. Det hvide C lægger sine æg på brændenælder. Som voksen er den glad for frugt.

Brændenælde

Blomstrer fra juni til august

Måske har du prøvet at brænde dig på dens små, sviende hår. Men for mange sommerfugle er den det bedste sted at vokse op. Nældens takvinge, dagpåfugleøje og det hvide C lægger deres æg på brændenældens næringsrige blade, som larverne så kan spise af. Det gør mange andre smådyr, som fuglene spiser, også. Så selv om den kan brænde lidt, er den altså en af naturens vigtigste planter.

Nældens takvinge

Aktiv fra marts til oktober

Danmarks nationalsommerfugl kan kendes på sine takkede vinger med blå pletter, hvide vingspidser og tigerstriber. Den lægger sine æg på brændenælder, som larverne lever af, indtil de som voksne sommerfugle flyver hen til blomster som knopurt og merian for at suge nektar. Den er også føde for fugle og snyltehvepse.

Merian

Blomstrer fra juni til september

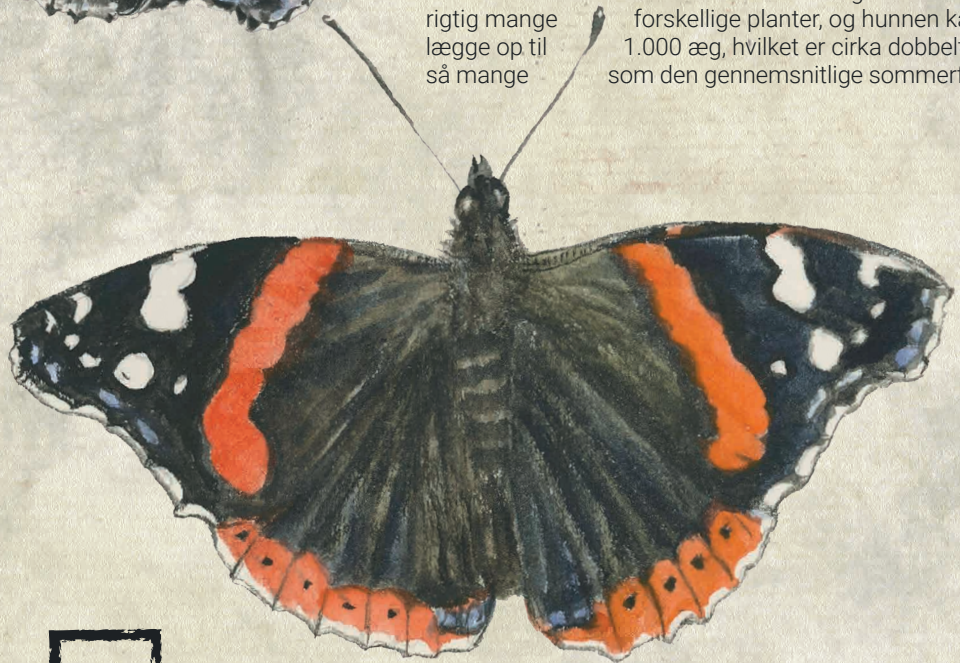
Måske kender du den bedre som oregano – krydderiet på din pizza? Merian kan vokse godt både i blomsterbede, på tørre skrånninger og mellem sten. Plantens blomster ligner lidt lilla skyer, er fyldt med nektar og tiltrækker honningbier, humlebier og sommerfugle helt ind i efteråret.

Admiral

Aktiv fra maj til oktober

Ud over sit sjove navn har denne mørke sommerfugl en særlig flyvestil. Den svæver næsten aldrig, basker med vingerne i helt op til 36 timer ad gangen, og så flyver den *langt*. Faktisk starter nogle admiraler rejsen helt nede fra Italien. I Danmark stikker den sugesnablen i rigtig mange forskellige planter, og hunnen kan lægge op til 1.000 æg, hvilket er cirka dobbelt så mange som den gennemsnitlige sommerfugl.

Røllike

Blomstrer fra juni til september

Skærmen af tætte, små røllikeblomster dufter krydret. De fleste er hvide, men nogle gange kan de også være mere lyserøde i det. Røllike er populær blandt mange bier, biller og sommerfugle, som både bestøver planten og tanker op på dens nektar. Er du det rigtige sted på det rigtige tidspunkt, kan du også være heldig at opleve larver fra natsommerfuglen hvid dværgmåler kravle rundt på planten.

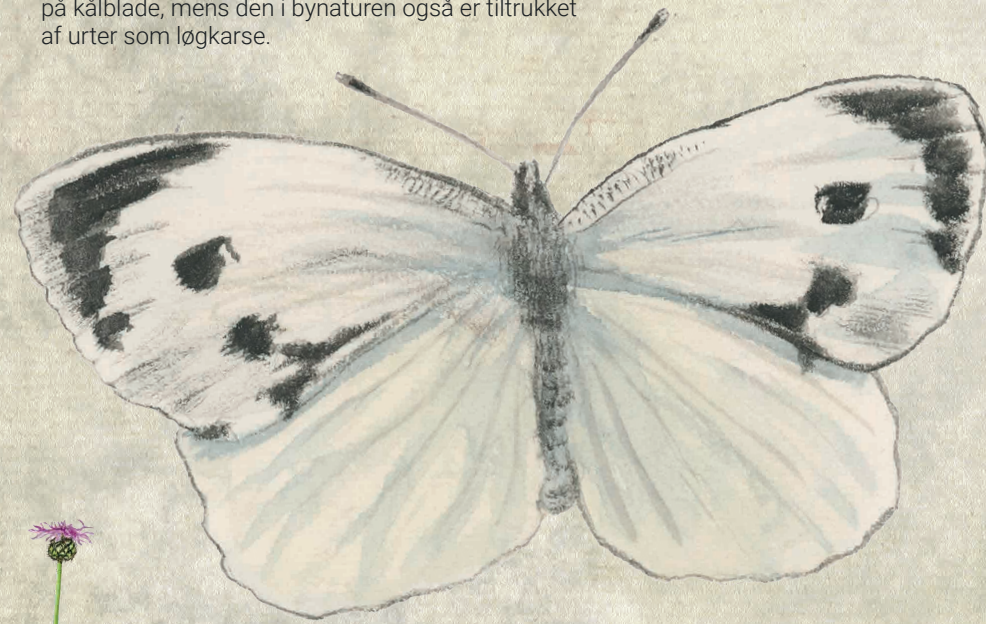

Kålsommerfugl

Aktiv fra maj til oktober

To af de mest almindelige sommerfugle i områder med bynatur er stor kålsommerfugl og lille kålsommerfugl, der bortset fra størrelsesforskellen nærmest er identiske. Sommerfuglens køn er nemmere at kende. Hunnen har nemlig sorte pletter på vingerne, mens hannen slet ingen pletter har. I køkkenhaver lever kålsommerfuglen mest på kålblade, mens den i bynaturen også er tiltrukket af urter som løgkarse.

Knopurt

Blomstrer fra juni til september

Når sensommersolen bager, er der en god chance for, at det summer af insektliv omkring almindelig knopurt. Planten kan kendes på sin dybe, lilla farve, kurv af strittende blade, lange stilk og tykke knop, som har givet knopurten dens navn. Den er populær hos mange insekter og en klar favorit hos arter som lille kålsommerfugl, græsrandøje og sekspletet køllesværmer, der lever af dens nektar.

Aurora

Aktiv fra april til juni

Det kræver tålmodighed at komme til verden som aurora. Den lille sommerfugl er i hvert fald lang tid om det. Aurora bliver nemlig i sin puppe i hele 10 måneder, inden den klækker. Er det en han, udvikler den smukke, appelsinorange vingespidser, mens hunnens bliver mere mørkegrå. Hvis man vil hjælpe auroraen på vej og give den mulighed for at formere sig, er det vigtigt at plante dens yndlingsplanter engkarse og løgkarse.

Løgkarse

Blomstrer fra maj til juni

Løgkarse er en såkaldt korsblomst med lang stilk og hjerteformede blade. Blomsterne på toppen er meget små og består af fire hvide blade, der sidder to og to og tilsammen danner et lille kors. Nogle sommerfugle er kræsnere med, hvor de vil sætte deres larver i verden henne. Det gælder blandt andet den lille aurora samt stor og lille kålsommerfugl. Andre sommerfugle og bier bruger planten som tørstslukker og bestøver den under deres besøg.

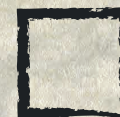

Blåfugl

Aktiv fra maj til august

I Danmark er der registreret 14 arter af blåfugle, hvoraf den mest udbredte er almindelig blåfugl. Den er lille og pjusket med blå vinger og orange pletter på undersiden. Hannen er helt blå, mens hunnen kan have brunlige træk. Dens korte sugesnabel gør, at blåfuglen foretrækker nektarplanter, der ikke er for dybe. Dens larver lever især på almindelig kællingetand.

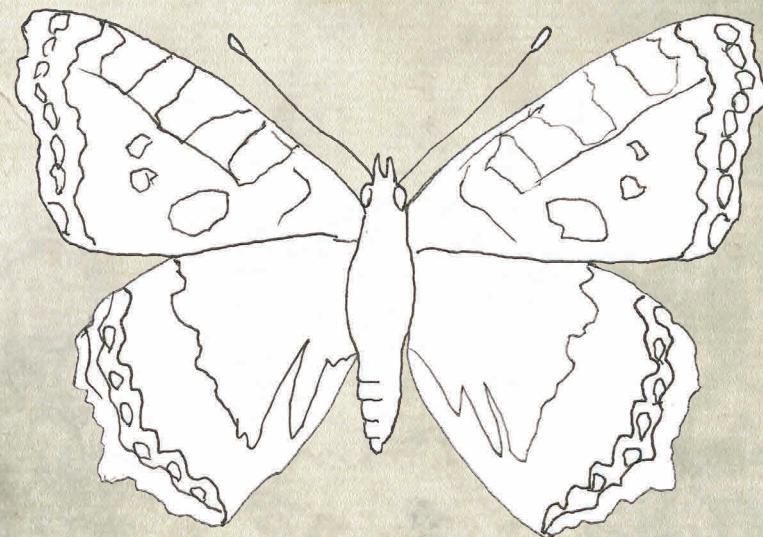
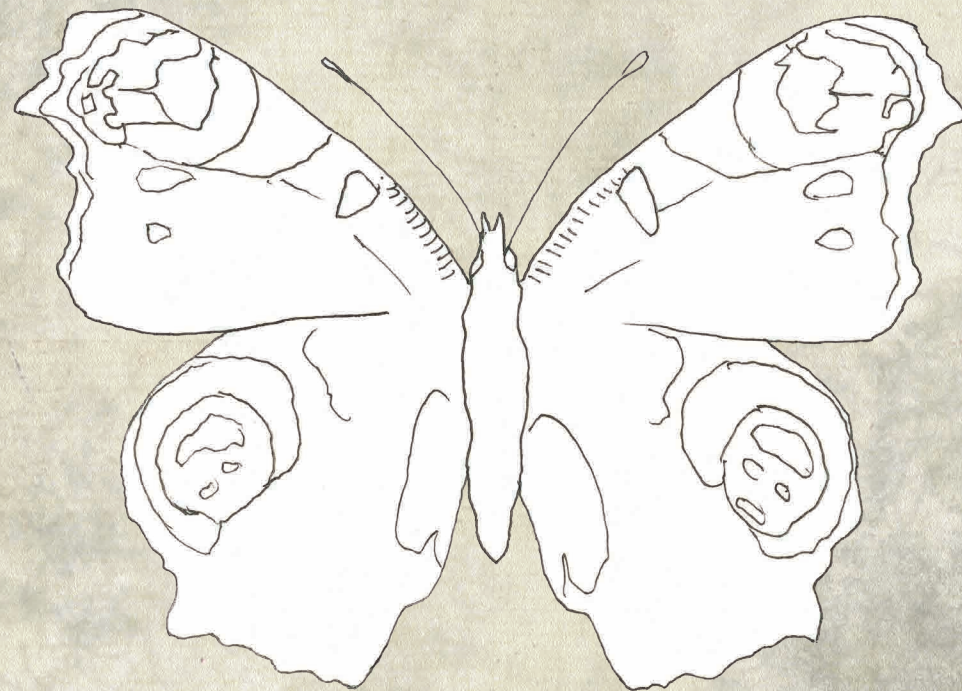
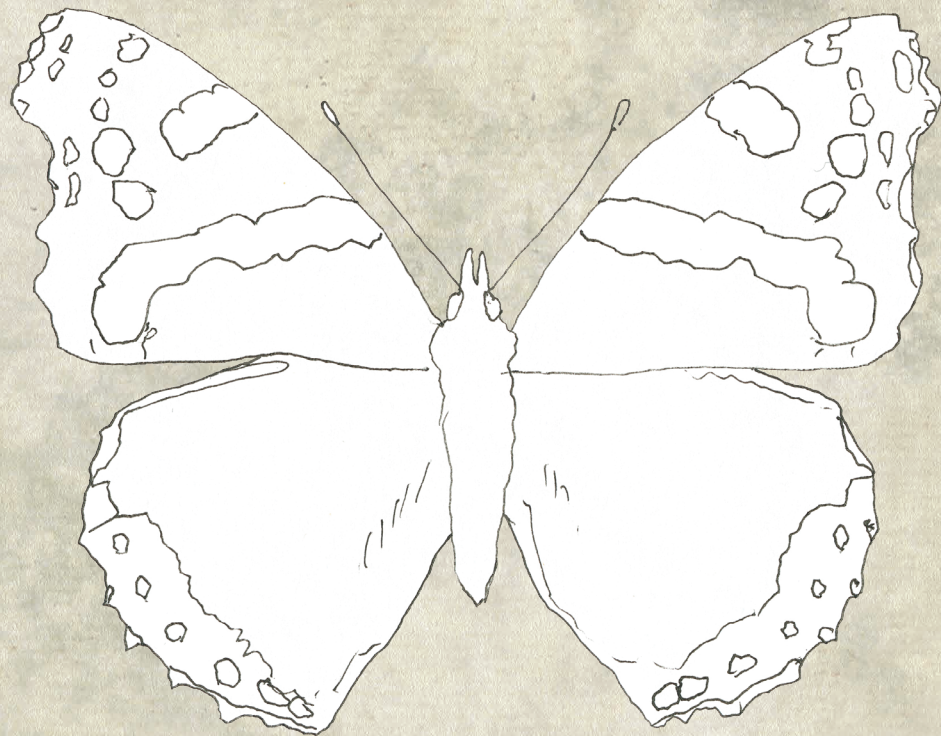
Kællingetand

Blomstrer fra juni til juli

Over 100 arter knytter sig til almindelig kællingetand – enten ved at drikke dens nektar eller lægge sine æg på den. Det første er tilfældet med flere snudebiller og bier, mens både almindelig blåfugl og flere af de mere sjældne blåfugle lever på planten fra æggestadiet. Kællingetanden ser karakteristisk ud med gule blomster, der sidder sammen i små skærme.

Farvelæg dine
egne sommerfuglearter

Tegn dit eget insekt
- eller insektvenlige plante

